

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE posudek oponenta

Práci předložil(a) student(ka): Bc. Ilona Kubátová

Název práce: Příčiny rozdílné zachovalosti koster ze hřbitova U Zvonu (Plzeň)

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě): Mgr. Anna Pankowská

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Jako hlavní cíl práce uvádí Ilona Kubátová zhodnocení stavu zachovalosti na vrcholně středovém souboru U Zvonu, v Plzni. Cestou k dosažení cíle je vytvoření modifikace metody Stojanowski et al. (2002) pro evropské standardy, kterou aplikuje společně s původní metodou na zmíněný soubor. Na základě výsledků obou metod se autorka snaží vysvětlit vliv vnitřních a vnějších faktorů na různorodou zachovalost souboru. Cíl práce byl zcela naplněn.

Podle mého názoru, je hlavním přínosem práce modifikace metody Stojanowski et al. (2002), proto by se mi zdálo vhodnější stanovit tuto modifikaci jako cíl a tím na ní více upozornit, v práci se trochu ztrácí je význam.

Formulaci cílů nepovažuji za příliš povedenou část. Autorka zmiňuje cíl na konci úvodu a poté se hned opakuje v kapitole Cíl. Na str. 14 a 15 jsou tedy části s duplicitními informacemi.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Autorka hodnotila zachovalost u 217 koster, což předpokládá značné pracovní nasazení, časově náročný sběr dat a schopnost systematického plánování metodiky práce. Výsledek v podobě nové metody Kubátová (2013) je velmi úspěšným výstupem této náročné práce. Důležitým výsledkem je Tabulka uvedená v Příloze 1, jedná se o novou modifikovanou metodu. Jak jsem zmínila výše, nová metoda je v práci trochu „schovaná“.

Nicméně některé výsledky by stály za objasnění. V Tabulce 3 jsou mezi dospělými uvedeny počty žen (39), mužů (45) a indifferntních dospělých (74), ve výsledcích Zhodnocení stavu zachovalosti podle pohlaví autorka uvádí počet indifferntních 133, jsou v tom zahrnuti i nedospělí? Proč není vliv pohlaví srovnáván jen u dospělých jedinců (viz otázka). Autorka také uvádí, že nevyvinutý znak označila stejně jako ten, který byl nevyzdvihnutý (např. vlivem sondy), jak pak ohodnotí např. nepřítomnost tarsálních kostí u prvních tří věkových kategorií (viz otázka).

Proporcionalita práce není přesně v rovnováze, teoretický úvod mně připadá zbytečně dlouhý a formálně i obsahově slabší než část Výsledky, Diskuze a Závěr. V Metodách mi chybí modifikace pro nedospělé jedince, čekala bych jiný výběr znaků, jelikož metoda Stojanowski et al. (2002) je založená na detekci užitečných znaků, očekávala bych výběr jiných užitečných znaků pro nedospělé. Rozumím, že je v metodě Kubátová bráno v potaz nevyvinutí znaku, ale např. existují morfologické znaky na lebce nedospělých, které jsou užitečné pro stanovení zralosti a růstu jedince (části týlní kosti, jednotlivé části spánkové kosti, klínová kost atd.), u dospělých jejich užitečnost klesá.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.*):

Formální úprava práce je výborná. Tabulky a grafy jsou na první pohled srozumitelné. Celá kapitola Výsledků je napsána na vysoké, profesionální úrovni. Text se čte plynule a čtenář se nemusí vracet. Jazykový projev a formální vyjádření je pouze v teoretické části mírně pod úrovní ostatních částí, např. termín: „metoda uzpůsobená na americkou populaci“ (lepší pro americké standardy), vliv geologie na zachovalost (geologie je věda), co se týče terminologie věkových kategorií, tak *Adult* je anglický termín, ve spojení s ostatními termíny kategorií je lépe použít termín *Adultus*. Ve větě „Špatná zachovalost ovlivňuje možnost hodnotit příčiny špatné zachovalosti“ je trochu paradox. Členění úvodu mohla autorka uspořádat jednodušším způsobem, vyhnula by se „zacyklení“, kterého se dopustila při vyjmenovávání faktorů, které ovlivňují zachovalost. Konkrétně vnitřní faktory věk a pohlaví jsou odrazem změny hustoty kostní tkáně a velikosti a tvaru kostí. Není proto třeba každému faktoru věnovat podkapitulu, protože jsou spolu provázané. V závěru ale naopak jednou větou přesně vyjádří daný vztah „vnitřní faktory korelují s věkem dožití a pohlavím jedince“. Závěr je příliš dlouhý, místy se autorka opakuje a sumarizuje výsledky.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (*celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.*):

Autorka ukázala, že má velký potenciál ve výzkumné činnosti. Skvěle se orientuje v teorii a předvedla, že je velmi schopná analyzovat, prezentovat a vysvětlit pečlivě nasbíraná data. Svoji diplomovou práci přináší novou modifikovanou metodu kvantitativního hodnocení zachovalosti se zaměřením na užitečně znaky. Doufám, že bude Ilona ve své práci pokračovat i na dalším stupni vzdělání.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (*jedna až tři*):

Jak jste hodnotila přítomnost karpálních a tarzálních kostí u nedospělých jedinců? Jak jste odlišila při jejich nepřítomnosti vliv nevyvinutí od nezachovalosti způsobené vnitřními či vnějšími faktory?

Velké množství indiferentních jedinců mohlo ovlivnit nevýznamný rozdíl v zachovalosti mezi pohlavím. Proč byli indiferentní jedinci takto označeni (z jak velké části nejasná diagnóza či zachovalost)? Nemohlo právě jedno z pohlaví způsobit vyšší podíl indiferentních? Počítala jste v hodnocení vztahu zachovalosti a pohlaví pouze indiferentní dospělé? Nebo všechny jedince pohlavně neurčené (včetně nedospělých)?

Uvádíte, že byla vyšší průměrná zachovalost u koster, kde byl přítomný antropolog. Mohla byste zmínit, jaká byla průměrná zachovalost mezi dospělými a nedospělými v případě přítomnosti antropologa? Jestli se jeho přítomnost neprojevila ve vyšší zachovalosti pouze u jedné ze skupin.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (*výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě*):

Navrhovaná známka je **výborně až velmi dobře** (na základě obhajoby práce)

Datum: 24.5.2013

Podpis:

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie